

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato 10. marts 2020

Sagsid

17/28252

Referat Grønt Råd 26. februar 2020

Deltagere

Arne Krogh Clausen, Dansk Ornitologisk Forening
Bent Johansen, Esbjerg Erhvervsudvikling
Bent Rasmussen, Naturstyrelsen
Henrik Hansen, Friluftsrådet
Karen Jeppesen, Fanø Kommune
Leif Wagner Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening Esbjerg
Niels Christian Laursen, Sydvestjysk Landboforening
Stine Bundgaard Pedersen, Sydvestjysk Landboforening (bisidder)
Søren Rygaard Lenschow, Sydvestjysk Sportsfiskerforening
Kurt Bjerrum, Esbjerg Byråd
Sarah Nørriis, Esbjerg Byråd
Christina Føns, Esbjerg Kommune
Henrik Kikkenborg, Esbjerg Kommune
Morten Andersson, Esbjerg Kommune
Mette Kirkebjerg Due, Esbjerg Kommune (ref.)

Fraværende

Bent Jepsen, Familielandbruget
Erik Jespersen, Esbjerg Kommune
Peter Bagge, Esbjerg Kommune
Steen Frydenlund Jensen, Sydvestjyske Museer
Thomas Præst, Danmarks Jægerforbund

Dagsorden

1. Orientering om vandrådsarbejdet

Christina Føns orienterede. Det er tredje runde med vandrådsarbejde. Denne gang minder om første runde, da det drejer sig om at vælge virkemidler. Vi har bedre tid end sidste gang, og skal være færdige før sommerferien, så der er tid til den politiske behandling efter ferien. Vandrådet vil gerne i dialog med politikerne i byrådet, og der forventes afholdt fælles møde i august.

Udkommet af arbejdet vil være en række principper for valg af virkemidler til opnåelse af miljømål for vandløbene.

2. Kommunens risikoplanlægning for oversvømmelse

Punktet udsættes til et senere møde.

3. Multifunktionel jordfordeling

Henrik Kikkenborg orienterede om multifunktionel jordfordeling med udgangspunkt i et projekt ved Kongeåen. Udfordringerne med Kongeåen er det meget store opland, hvor store mængder vand skal ud gennem udløbet ved Kongeåslusen. Der sker opstuvning af vand når vejret er dårligt, havvandsstanden høj, og slusen som konsekvens heraf er lukket. I Kongeåmarsken er der store lavtliggende områder, der er 800 ha under kote 2 m. Der er utilfredshed med driften af åen fra lodsejernes side.

Der har været 8 forslag til løsninger, hvoraf 3 spor blev undersøgt nærmere: Etablering af sandfang, uddybning af Kongeåen og etablering af naturprojekt.

Etablering af sandfang er besluttet og sigtes mod at etablere i efteråret 2020, mens uddybning af Kongeåen er vanskeligt bla. pga. hensyn til Natura 2000.

Der arbejdes videre med mulighed for etablering af naturprojekt. Der er nedsat et lodsejerudvalg og udpeget interessenter med udgangspunkt i Grønt Råd. Der har været afholdt en række møder, hvor der er blevet fremsat mange forslag til projektet.

For at kunne få tilskud fra staten til multifunktionel jordfordeling, skal projektet opfylde en række kriterier inden for miljø, klima, natur, fritid, økonomi og udvikling.

Der kan tages udgangspunkt i åens gamle, slyngede forløb, når man laver genslyngning. 15-20 af de større slyngninger forventes genskabt, hvorved vandløbslængde forlænges med ca. 3,5 km.

For at få tilskud vil snæblen kunne være løftestang i forhold til vandløb. I forhold til de omkringliggende arealer er det særligt ynglende eng- og rørskovsfugle, som er vigtige. Der planlægges stier og publikumsfaciliteter med fugletårne m.m.

Kurt Bjerrum: Det virker ikke helt logisk, at længden kan øges samtidig med, at den samme mængde vand kan ledes bort.

Henrik Kikkenborg: Det er fordi, at der er et styrt/stejlt stryg, hvor der er et meget stort vandspejlsfald. Udjævning af faldet over hele vandløbets længde i projektområdet kan udnyttes til, at der ikke sker opstuvning af vand længere oppe.

Niels Laursen: De gamle ådiger flyttes ud til kanten af projektområdet, så der er plads til mere vand. Det er vigtigt for lodsejerne, at de har været med fra starten, og har selv været med til at udarbejde projektet og slå stregerne på kortet. Det giver et større ejerskab.

Søren Lenscouw: En fremtidig bredere å på måske 20 m vil kunne føre mere vand end ved den nuværende bredde på 8 m.

Kurt Bjerrum: Vil der ikke ske en generel stigning af vandspejlet i projektområdet?

Henrik Kikkenborg: Når ådigerne fjernes vil en række af områderne inde i projektområdet blive vådere.

Niels Laursen: Styrket er på 70 cm. De 50 cm vil blive brugt på en hævet vandstand i åen, mens de resterende 20 cm vil blive brugt på at afhjælpe stuvningseffekt længere oppe i systemet.

Arne Clausen: Der vil blive lavet søer, så det vil blive mere vådt.

Kurt Bjerrum: Det er nødvendigt med græssende dyr og der skal være økonomi i det.

Henrik Kikkenborg: Der skal være en jordfordeling. Lodsejerne skal ville den ekstensive drift.

Niels Laursen: En del af de nuværende lodsejere har malkekvæg. Man kan håbe på, at der kan blive dannet græsningslaug, så der kan ske afgræsning på andre måder og med andre dyretyper.

Karen Jeppesen: Vi har to naturgræssere på Fanø, som har en indtjening på det.

Bent Rasmussen: Hvordan plejeproblematikken kan løses, afhænger også af resultatet af jordfordelingen.

Henrik Kikkenborg: Vi er afhængige af at en række centralt beliggende lodsejere i projektområdet er interesserede i at indgå i projektet.

Bent Rasmussen: Tabet af nedgang i handelsværdien vil blive taget af jordfordelingsmidlerne. Man kan ikke udnytte arealerne på samme, intensive måde, men tabet er dækket af projektet. Det er et Natura 2000-projekt, så enkeltbetalingen kan opretholdes. Herudover kan man få tilskud til afgræsning.

Henrik Kikkenborg: Finansieringen af projektet er et kludetæppe af flere ordninger – multifunktionel jordfordeling, snæbelprojekt, fonde og kommunal medfinansiering.

Kurt Bjerrum: Hvilken rolle spiller Den Danske Naturfond?

Christina Føns: Det er tænkt ind, at der er medfinansiering fra fonde.

Niels Laursen: I projekter inden for Collective Impact er det typisk 60-70% af de gamle ejere, som fortsat ejer arealerne efter gennemførelse af et projekt.

Drøftelser i grupper med udgangspunkt i følgende spørgsmål:

A. Hvordan ser I som organisation jeres rolle i et projekt?

B. Hvordan vil I gerne involveres/vil I gerne involvere andre?

C. Ser I muligheder for jer, hvor det ikke er kommunen, som er tovholder på projekterne?

Opsamling:

Niels Laursen: Vi ser gerne, at vi involveres i denne type projekter i det åbne land, hvor vi har mange interesser og medlemmer. Det er nødvendigt med en tidlig inddragelse. Det giver god mening, at kommunen er tovholder, da det kræver en vis økonomi og der skal være nogen, som kan samle alle interesseorganisationer. Dette kan evt. være i samarbejde med en af organisationerne.

Arne Clausen: Det vil kræve en drøftelse på bestyrelsesniveau, såfremt DOF skal være mere aktivt ift. spørgsmål b og c. Det er svært at forestille sig større projekter, som ikke involverer en vis involvering af myndigheder.

Christina Føns: Det er lige så meget for at fortælle jer, at vi gerne vil tænke anderledes og involvere jer på andre måder.

4. Evt.

Kurt Bjerrum efterlyste forslag til emner til de kommende møder.

Christian Føns: Der er ønske om tema om det åbne land. Der er meget i den nuværende kommuneplanrevision, som vedrører det åbne land – hvor skal vi have store landbrugsbyggerier, hvilke landskabsafvejninger er der.

Arne Clausen: Har man urørt skov i Esbjerg Kommune og har man forpligtigelser til at oprettet dette?